

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2023)»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ονούφριος Κουλλά

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Γιώργος Κουκουμάς

Σωτήρης Ιωάννου

Φωτεινή Τσιρίδου

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 24 Οκτωβρίου και στις 14 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), καθώς και οι εργοδοτικές οργανώσεις Ομοσπονδία Εργοδοτών και

Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 62 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί πληρέστερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ» (εφεξής «Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ»).

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθίσταται σαφής η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να προβαίνει περιοδικά σε ενημέρωση των διευθύνσεων ή των εργοδοτών των εγκαταστάσεων όπου είναι πιθανό να βρεθούν ή να τύχουν επεξεργασίας έκθετες ραδιενεργές πηγές, περιλαμβανομένων των μεγάλων χώρων συγκέντρωσης παλαιών μετάλλων, των μεγάλων εγκαταστάσεων ανακύκλωσης παλαιών μετάλλων και των σημαντικών κομβικών σημείων διέλευσης παλαιών μετάλλων, σχετικά με την πιθανότητα οι

εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις αυτές να βρεθούν αντιμέτωποι και να εκτεθούν σε ακτινοβολία από έκθετη ραδιενεργή πηγή.

2. Διασαφηνίζεται ο καταμερισμός των ευθυνών της επιχείρησης, του εργοδότη ή οποιουδήποτε άλλου φορέα ή οργανισμού σε σχέση με την προστασία των εργαζομένων σε οποιαδήποτε κατάσταση έκθεσης σε κινδύνους που προκύπτουν από ionίζουσες ακτινοβολίες.
3. Καθορίζεται στα πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους, η ελάχιστη περίοδος που θα λαμβάνεται υπόψη για τα αποτελέσματα της ατομικής παρακολούθησης της έκθεσης των εξωτερικών εργαζόμενων σε κινδύνους που προκύπτουν από ionίζουσες ακτινοβολίες, τα οποία περιλαμβάνονται στις απαιτούμενες πληροφορίες που καταγράφονται στο βιβλιάριο ατομικής ακτινολογικής παρακολούθησης από τον εργοδότη τους πριν από κάθε δραστηριότητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα οποία συνοδεύουν τους προτεινόμενους κανονισμούς, επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2023, για πλημμελή μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη ορισμένων προνοιών της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ, η οποία είχε επιτευχθεί με τον περί Προστασίας από Ionίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018 και με τους περί Προστασίας από Ionίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ionίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018. Ειδικότερα, με την εν λόγω προειδοποιητική επιστολή υποδεικνύονται στη Δημοκρατία μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υφιστάμενη πρόνοια των βασικών κανονισμών η οποία προβλέπει ότι η διεύθυνση ή ο εργοδότης εγκατάστασης όπου είναι πιθανό να βρεθούν ή να τύχουν επεξεργασίας έκθετες ραδιενεργές πηγές υποχρεούνται να ενημερώνουν τους εργαζόμενους για την ύπαρξη έκθετης ραδιενεργής πηγής δεν είναι συμβατή με την αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ, στην οποία προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η διοίκηση και οι εργαζόμενοι στις εν λόγω εγκαταστάσεις ενημερώνονται για την πιθανότητα να βρεθούν αντιμέτωποι με ραδιενεργή πηγή. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν προσδιορίζεται επαρκώς ο τρόπος με τον οποίο θα ενημερώνονται η διεύθυνση κάθε εγκατάστασης ή ο εργοδότης προκείμενου ακολούθως να ενημερώσουν τους εν λόγω εργαζόμενους.
2. Η υφιστάμενη πρόνοια των βασικών κανονισμών η οποία προβλέπει ότι την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι υπάρχει σαφής καταμερισμός των ευθυνών για την προστασία των εργαζομένων φέρει η επιχείρηση ή στην περίπτωση των εξωτερικών εργαζομένων ο εργοδότης ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας ή οργανισμός εργοδοτεί τέτοια πρόσωπα δεν είναι συμβατή με την αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ, στην οποία προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν για τον σαφή καταμερισμό των ευθυνών για την προστασία των εργαζομένων σε οποιαδήποτε κατάσταση έκθεσης. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν προσδιορίζεται επαρκώς ο τρόπος με τον οποίο θα καταμερίζονται οι ευθύνες για την προστασία των εργαζομένων σε οποιαδήποτε κατάσταση έκθεσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε αφενός να επιτευχθεί συμμόρφωση με παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτές διατυπώνονται στη σχετική

προειδοποιητική επιστολή που η ίδια απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, και αφετέρου να διορθωθούν μικρής έκτασης κενά και παραλείψεις στις πρόνοιες αυτών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Συλλόγου Φυσικών Ιατρικής Κύπρου και της Ένωσης Φυσικών Κύπρου, υπό την ιδιότητά τους ως μέλη του Συμβουλίου Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας, συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησε μεταξύ άλλων η ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης της πρόνοιας αυτών που ρυθμίζει την υποχρέωση που επιβάλλεται στην αρμόδια αρχή να ενημερώνει σχετικά με την πιθανότητα οι εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις στις οποίες πιθανό να βρεθούν ή να τύχουν επεξεργασίας έκθετες ραδιενεργές πηγές να βρεθούν αντιμέτωποι και να εκτεθούν σε ακτινοβολία από τέτοιες πηγές, ώστε να διασφαλιστεί η επαρκής σχετική ενημέρωση προς τους εργαζόμενους και κατ' επέκταση να διασαφηνιστεί ότι η εν λόγω υποχρέωση που επιβάλλεται στην αρμόδια αρχή, πέραν της διεύθυνσης και του εργοδότη, περιλαμβάνει ρητά και την υποχρέωση ενημέρωσης προς τους εργαζόμενους.

Ως εκ τούτου, η επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστεί συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτές διατυπώνονται στη σχετική προειδοποιητική επιστολή που η ίδια απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να επανεξετάσει τις πρόνοιες των κανονισμών και ακολούθως να επανέλθει ενώπιον της επιτροπής για συνέχιση της συζήτησης.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο των υπό αναφορά

κανονισμών, με το οποίο μεταξύ άλλων υιοθετείται η πιο πάνω αναφερόμενη εισήγηση της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

20 Νοεμβρίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.03.060.047-2023

ΧΚ/ΜΣ/ΑΠ